

І. Б. Даценко

Деркачов Ілля Петрович

ДЕРКАЧОВ Ілля Петрович (20. 07(01. 08). 1834, с. Усть-Азовське Мелітоп. пов. Таврій. губ., нині м. Генічеськ Херсон. обл. – 08(21). 11. 1916, Москва) – педагог, письменник. Навч. у Харків. (1855) та Моск. (1856–59) університетах. До 1863 мешкав у Москві, де вчителював та співпрацював у г. «Московские ведомости», «Русская речь». Відтоді до 1870-х рр. – викладач гімназії й училищ Севастополя, Херсона, Одеси. У системі початк. навч. особливу увагу приділяв проблемі наочності, зокрема у Сімфероп. гімназії створив експерим. підготов. клас наоч. навчання. Автор першої навч. книги для неділ. шкіл «Книга для шкіл» (1861), букварів «Українська грамотка» (1861), виданого коштами студентів для безкоштов. поширення у школах України, «Русская азбука» (1869), книг на допомогу земствам у забезпеченні благоустрою шкіл «Как школу построить и устроить» (1876) та «Школьное дело. К вопросу о гигиене школ» (1878), рос. букваря і книги для читання, виданих під заг. назвою «Школьные ступени» (1876; 1900 – під назвою «Азбучка и первое после азбучки самостоятельное чтение»), в яких намагався пов'язати шкіл. навч. з домашнім вихованням учнів. У 1880–90-х рр. уклав 37 книг, виданих під заг. назвою «Библиотека Ступина», для дит. читання про природні явища, зокрема «Три царства природы» (1894), «Наши обязанности к животным» (1903), «Среди животных» (1915). Усі книги Д. видані у Москві. Друкувався в ж. «Учитель», «Народная школа», «Педагогический сборник».

Рекомендована література

1. Арепьев Н. И. П. Деркачев // Рус. школа. 1897. № 1;
2. Зикеев Н. В. Жизнь и литературно-педагогическая деятельность И. П. Деркачева // Ученые зап. Моск. обл. пед. ин-та. 1958. Т. 68, вып. 6.

Бібліографічний опис:

Деркачов Ілля Петрович / І. Б. Даценко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26254>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).